

Näin Leninin

Olin europarlamentin ryhmäni tarkkailijana Moskovassa Venäjän kommunistien puoluekokouksessa. Virallisessa ohjelmassa oli käynti katsomassa Leniniä. Neuvostoliiton lipun alla kokousväki marssi mausoleumille, jonka kellarissa on hänen pyhyytensä.

Mies ei ollut muuttunut 30 vuoteen, mutta en ollut aikaisemmin pannut merkille, että toveri Uljanovilla oli pitkät sormet kuin pianistilla.

Puoluekokouksessa Leniniä suurempi menneisyyden sankari oli toveri Dzhukashvili. Jaossa oli puheenjohtaja Zuganovin uusi kirja "Stalin ja nykyaika" ja myynnissä monenlaista Stalin-krääsää. Toveri Zuganov ei ole mikään turha mies; johtaahan hän maan ainoa oppositiopuoluetta ja sai presidentinvaalissa joka kuudennen äänen.

Putinin ja hänen silovikeilleen tällainen - ainoa - oppositiopuolue sopii kuin nyrkki Saakashvilin silmään. Ei ole mahdollista, että kommunistit palaisivat valtaan vaaleissa. Kansallismielisyydessä heidän on vaikea kilpailla valtapuolueen kanssa, mutta Stalininsa he saavat Putinin puolesta pitää itsellään.

Monet venäläiset tuntevat nostalgiaa ja kaipaavat imperiumin aikaa. Kun Gorbatshev ja Jeltsin koetaan maanpettureiksi, Putin on onnistunut palauttamaan kansan itsetunnon: "me olemme sittenkin jotakin".

Venäjällä ei silti ole kaikki hyvin.

Maassa on 142 miljoonaa asukasta, ja väki vähenee vuosittain 400 000 ihmisellä. Elinajan odotteen mukaan Venäjä on maailmassa sijalla 157, ja miehet kuolevat 15 vuotta nuorempina kuin meillä. Juopottelu tappaa enemmän venäläisiä kuin epidemiat. Puhtaan alkoholin kulutus asukasta kohden on 18 litraa vuodessa. Suomessa se on noin 10 litraa, mikä on kansanterveyden näkökulmasta aivan liikaa sekin.

Kun amerikkalainen Forbes-lehti pitää listaa tuhannesta maailman rikkaimmasta ihmisestä, venäläisiä näistä dollarimiljardööreistä on 86. He ovat yksityistäneet

itselleen maan suuryritykset. Kun kapitalistinen paratiisi on monelle venäläiselle kaukainen kangastus, näille se on todempi kuin se entinen sosialistinen horisontti, joka siirtyi sitä kauemmaksi mitä lähemmäksi sitä tultiin.

Capgemini ja Merrill Lynch puolestaan pitävät listaa keskitason rikkaista, joiden nettovarallisuus on vähintään miljoona dollaria. Sellaisia kanssaihmissiä meillä on maailmassa 10 miljoonaa, joista Venäjällä 136 000.

Nämä luvut muuttuvat kansainvälisen finanssikriisin seurauksena, sillä myös Venäjän miljardit ja miljoonat - sen jälkeen kun ne ensin oli Jeltsinin aikaan varastettu kansalta - on suurelta osin rahoitettu länsipankkien velalla. Sitä dopingia ei enää ole saatavilla, ja Putin on jo antanut 50 miljardia dollaria valtion rahaa monien oligarkkien pelastamiseen. Heidän osakkeensa ovat nyt velan pantteina hänellä eikä länsipankeilla, mistä siitäkään ei miljardööreille hyvää seuraa.

Venäjän taloudellinen kasvu on rahoitettu ulkomaisella velalla ja öljyn hinnan nousulla. Kultasade on loppunut, ja uhkana ovat talouden kuivat vuodet.

Teollisuustuotanto on vain 45 % siitä, mitä se oli neuvostoajan päättyessä. Ruuan omavaraisuus on laskenut puoleen. Asuntoja rakennetaan puolta vähemmän kuin neuvosto aikaan, ja asuminen on superkallista verrattuna neuvostoajan ilmaisiin asuntoihin ja halpaan energiaan. Tällä vuosituhanella on jo suljettu yli 3000 sairaalaa, 2500 poliklinikkaa ja 7800 koulua. Lääkkeiden hinnat ovat karanneet sairaiden käsistä.

Vaikka monet tuntevat nostalgiaa menneeseen aikaan, Stalin on väärä vastaus mihin tahansa kysymykseen.